

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร แผ่นพับ รายงานการประชุม งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ฎระเบียบ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานราชการของกระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปฏิบัติงานในส่วนกลาง ซึ่งปฏิบัติงานครบ 4 ปี และได้รับการต่อสัญญาจ้าง

1. การคัดเลือกประชากร

การคัดเลือกประชากรตัวอย่างกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น Multi – Stage Sampling โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ขั้นที่ 1 แบ่งพื้นที่ตามส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ทั้งนี้ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ไม่มีพนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานครบ 4 ปี และได้รับการต่อสัญญาจ้าง

ขั้นที่ 2 สุ่มประชากรตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

2. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของตัวอย่างพนักงานราชการ ตามแนวคิดของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 8 (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550, น. 207) ได้จำนวนตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 146 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

| ส่วนราชการ | ประชากรที่ศึกษา (N) | ขนาดตัวอย่าง (n) |
|--|------------------------|---------------------|
| สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | 143 | 9 |
| กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ | 2,062 | 134 |
| สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ | 40 | 3 |
| รวม | 2,245 | 146 |

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มพนักงานราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปฏิบัติงานครบ 4 ปี และได้รับการต่อสัญญาจ้าง โดยนำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปของพนักงานราชการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ หน่วยงานที่สังกัด ลักษณะงานที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยเป็นคำถามที่มีลักษณะแบบ Likert Scale โดยแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

| ระดับ | การให้ค่าคะแนน |
|----------------------|----------------|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | 5 |
| เห็นด้วย | 4 |
| ไม่แน่ใจ | 3 |
| ไม่เห็นด้วย | 2 |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | 1 |

ฉะนั้นในแต่ละระดับมีอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{คะแนนพิสัย} = \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

ตอนที่ 3 แนวทางการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของพนักงานราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มีการทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) ได้แก่ การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบกับเอกสารแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข การทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี วิเคราะห์

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ กับพนักงานราชการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ในการศึกษาคั้งนี้ กำหนดค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ที่ยอมรับได้ คือ 0.500 ซึ่งผลการทดสอบ ความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่า alpha เท่ากับ 0.9473 ถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2552 - มกราคม 2553 ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสืออนุญาตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลางของแต่ละหน่วยงานก่อนนำแบบสอบถามไปแจก เพื่อรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามจัดส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 7 – 9 ธันวาคม 2552 โดยการประสานงานผ่านผู้อำนวยการกลุ่มการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของแต่ละหน่วยงาน และขอความกรุณารับคืนแบบสอบถามในระหว่างวันที่ 16 – 21 ธันวาคม 2552
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่า t-test และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ Linear's Correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล โดยมีการกำหนดคำถามแบบประมาณค่า Rating Scale ให้เลือกตอบ ดังนี้
 - ระดับขวัญและกำลังใจของพนักงานราชการ
 - ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เป็นคำถามแบบประมาณค่า ให้เลือกตอบ 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

| ระดับ | การให้ค่าคะแนน |
|----------------------|----------------|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | 5 |
| เห็นด้วย | 4 |
| ไม่แน่ใจ | 3 |
| ไม่เห็นด้วย | 2 |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | 1 |

การกำหนดค่าของระดับของค่าเฉลี่ย

$$\text{โดยใช้สูตร} = \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}} = \frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนน ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

| | | |
|-------------|---------|--|
| 1.00 - 1.80 | หมายถึง | มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่ำมาก |
| 1.81 - 2.60 | หมายถึง | มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่ำ |
| 2.61 - 3.40 | หมายถึง | มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานปานกลาง |
| 3.41 - 4.20 | หมายถึง | มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสูง |
| 4.21 - 5.00 | หมายถึง | มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสูงมาก |

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการการศึกษาเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบการสังเคราะห์ และอภิปรายผล โดยมุ่งสาระสำคัญจากแบบสอบถาม ประกอบแนวคิด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการบรรยายที่ได้จากผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนา